

Spørsmål 83 (2020) fra Simon Sebastian Nordanger (SP): Spørsmål til 1. tertial

---

Til:	Rådmannen	Dato:	10.06.2020
Fra:	Simon Sebastian Nordanger (SP)	Saknr:	19/00066-100
		Deres ref:	

- I rådmannens oversikt over mulig innsparinger er det i P01 foreslått innsparing ved ledelsesressurs i SFO. Hvilken konsekvens vil dette ha for utøvelsen av tjenesten?

Svar:

I økonomiplanen for 2020- 2023 er det i programområdet P01 skole lagt opp til at SFO/AKS skal være selvfinansierende fra august 2020. Det betyr at SFO/AKS driftes alene med midler som kommer inn gjennom foreldrebetalingen og kompensasjon fra kommunen for gratisplasser. Alle barneskolene i de tre tidligere kommunene har til og med juni 2020 fått ekstra tilførte midler utover det som kommer inn gjennom foreldrebetalingen til ledelse. Tidligere Drammen har hatt både kommunale og statlige ekstra midler til ledelse av AKS. De statlige midlene er opphørt. Tidligere Svelvik og Nedre Eiker har avsatt ekstra kommunale midler til ledelse av SFO. Sett i lys av kommunens økonomiske situasjon er det ikke midler til å videreføre ekstra ressurser til ledelse i SFO/AKS.

Konsekvensen av at det ikke settes av ekstra midler til ledelse er at midler til dette må tas innenfor midler som kommer inn gjennom foreldrebetalingen.

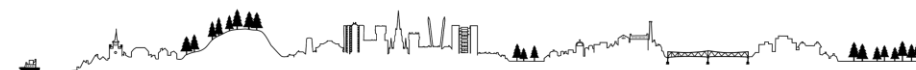
- Rådmannen foreslår og innsparing i bemanningsnorm i SFO. Vil konsekvensen gå direkte på tilbudet til barna og oppfølging av tjenesten?

Svar:

I vedtektene til SFO/AKS er det foreslått at minimumskrav til bemanning er ett årsverk per 20 hele plasser i ordningen. Da åpningstiden i SFO tilsvarer cirka 20 timer per uke innebærer dette at det til enhver tid kan være flere ansatte da ett årsverk er 37,5 timer per uke. Dette forholdstallet er foreslått med bakgrunn i at SFO/AKS skal være et selvfinansierende tilbud. At ordningene er selvfinansierende vil si at ordningene driftes av foreldrebetalingen og kompensasjon fra kommunen for gratisplasser.

Det var i tillegg et behov for å harmonisere forholdstallet mellom voksen og elever da dette var ulikt i de tre tidligere kommunene:

Styring og eierskap

- I tidligere Svelvik ble totalressurs beregnet etter følgende norm, hvorav 1 person var 66,6% stilling: 1 - 10 barn - 1 person, 11 - 25 barn - 2 personer, 26 - 40 barn - 3 personer, 41 - 60 barn - 4 personer, 61 - 80 barn - 5 personer. Ut over dette økte bemanningen med 1 person per 20 barn.
- I tidligere Drammen var det ett årsverk per 20 hele aktivitetsskoleplasser.
- I tidligere Nedre Eiker var bemanningsnormen etter vedtatte regler, der grunnbemanning og gruppetillegg ble hensyntatt som vist i tabell til høyre.

Grunnbemanning		
Antall hele plasser:		Årsverk
0 - 19		2,0
20 - 39		2,6
40 - 59		3,1
60 - 79		3,5
80 - 99		4,1
100 - 119		4,6
120 - 139		5,1
140 - 159		5,7
160 - 179		6,1
180 - 199		6,7

Gruppetillegg		
Antall hele plasser		Tillegg
0 - 34		-
35 - 69		0,5
70 - 104		1,0
105 - 139		1,5
140 - 174		2,0
175 - 209		2,5

- I P02 foreslår rådmannen å gjennomgå organisering av barnehagene på systemnivå for å utnytte ressursene bedre. Med følgene færre ansatte og ned på norm. Beregnes normen ut fra antall ansatte pr barn eller legger man til grunn hvor mange barn som faktisk er i sammen med barna ilt dagen? Med andre ord vil konsekvensen være færre voksne pr barn, eller går det på barnehagedriften i sin helhet?

Svar:

Bemanningsnormen for barnehage gjelder per barnehage og regnes ut fra hvor mange barn som er tildelt plass i den aktuelle barnehagen. Det skal ifølge normen være en voksen per 3 barn når barna er under tre år og en voksen per seks barn når barna er over tre år. Styrer og administrativt personale holdes utenom normen. Noen barnehager har fra tidligere hatt en høyere bemanning enn normen tilsier, og de vil da oppleve nedgang i bemanningen. De fleste barnehagene har hatt lavere bemanning enn normen tilsier og ble tilført bemanning for å komme opp på normtall. Når det refereres til gjennomgang på systemnivå, gjelder dette i stor grad administrative ressurser både ute i barnehagene og sentralt.

- Under P03 foreslår rådmannen avvikling av nærmiljøverter, hvilken konsekvens ser rådmannen for seg som følge av dette?

Svar:

Ev avvikling av ordningen vil medføre at tilstedeværelse i kommunedelene reduseres. Nærmiljøvertene er et supplement til Uteteam og koordineres gjennom dette teamet.

Konseptet Nærmiljøvert – Unge som bryr seg tar utgangspunkt i ung-til-ung formidling i regi av Forebyggende Uteteam i Drammen kommune. I et ung-til-ung perspektiv skal vertene være gode forbilder for yngre ungdom, der de hovedsakelig skal støtte og veilede, samt engasjere til positive aktiviteter (som for eksempel idrett, friluftsliv og andre sosiale aktiviteter). De er dialogpersoner, som selv er vokst opp og bor, eller har bodd i området, og har kjennskap til miljøet.

De skal være godt synlige i bydelsmiljøet og gjøre seg tilgjengelig for alle.

Nærmiljøverter er brobyggere som bistår med enkle praktiske ting og snakker med barn og unge om det å ikke ha venner og å føle seg utenfor et sosialt felleskap, om hvordan hatefulle ytringer, trusler og vold påvirker den som blir utsatt for det, om hvor viktig det er å ha fritidsaktiviteter, om hvordan det å ta del i fellesskapet er like viktig for ens eget liv, som det er til gagn for samfunnet vi vokser opp

i, osv. De kan videre fange opp personer som er i risiko for radikaliserings, eller utenforskap i en tidlig fase og motivere/hjelpe de til å bli en del av et positivt fellesskap og eventuelt få hjelp fra kommunale tjenester.

*Kommunen søkte om videreføring av midler fra Konfliktrådet og har fått følgende svar:
"Vi viser til søknad om tilskuddsmidler til forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme for 2020. Sekretariatet for konfliktrådene innvilger søknaden med 500 000 kroner. Beløpet skal benyttes til følgende formål beskrevet i søknaden:*

Videreføring av tiltaket Nærmiljøverter – unge som bryr seg som benytter seg av Ung-til-ung formidling i regi av forebyggende uteteam i Drammen.

Det oppfordres til at kommunen implementerer arbeidet i ordinær drift.

Formålet med tilskuddsordningen er å stimulere til kompetanseheving, samt utvikling av gode systemer lokalt for å forebygge og håndtere utfordringer knyttet til radikaliserings og voldelig ekstremisme."

For 2020 er derfor ordningen ivaretatt.

- Rådmannen foreslår under P04 at kommunen etablerer felles hjelpemiddellager. Hvilke konsekvenser følger av dette? Vil brukeren merke dette på tjenesten og tilgangen?

Svar:

Ingen av dagens tre lokasjoner er egnet til formålet hjelpemiddelformidling, hjelpemiddellager, velferdsteknologiformidling, poliklinisk aktivitet eller publikumsmottak.

Det er vurdert følgende mulige gevinster ved felles hjelpemiddellager:

- Forsvarlige tjenester med hensyn til smittevern, færre avvik og ad hoc kostnader.
- Kostnadseffektivt med kun et lokale – faste driftsutgifter
  - Eksisterende lager tilknyttet sykehjemmet i Svelvik ønskes opprettholdt som en satellitt, pga avstandsforhold
  - Kostnadsbesparelser investeringer på nødvendig utstyr; eksempelvis færre desinfiseringsroboter, færre containere, kun ett verksted mv.
  - Mer effektiv ressursutnyttelse av personale – kompetanse / tid / arbeidsprosesser.
  - Bedre kvalitativt tilbud og bedre tilgjengelighet for innbyggere, mulighet for selvbetjening.
  - Lite behov for fremtidige kostnader på tilpasninger til fremtidige krav.
  - Opprettholde, tilføre arbeidsplasser utenfor sentrumskjernen av kommunen.
  - Alminneliggjøre teknologi og digitalisering, gjøre flere produkter tilgjengelige, gjennom mulighet for demonstrasjon og veiledning, utprøving i kommunen.

I tillegg til å opprettholde et satellittlager i Svelvik, vil tilgang på enklere hjelpemidler/forbruksvarer fra for eksempel lokalene til de ulike hjemmetjenestene kunne sikre rask tilgang på slike hjelpemidler der det ikke kreves særskilt kompetanse til opplæring, montering med videre. For øvrig vurderes det at mer hensiktsmessige lokaler og samling av kompetanse både vil gi mer kostnadseffektiv drift og også gi et kvalitativt bedre tilbud til brukerne.

Arbeidet er fremdeles i prosess og hvordan bruker vil merke dette vil avhenge av flere forhold som vil avklares i det videre arbeidet.

- Under P05 foreslår rådmannen egen drift av transporttjenesten. Hvilke kostnader følger med nødvendige investeringer for å etablere egen drift?

Svar:

Kostnader til investering knyttet til etablering av drift av tjenesten i egenregi vurderes som relativt små. Vurderinger i tidligere Drammen kommune har lagt opp til at det leases minibusser fremfor å kjøpe. De primære driftskostnadene vil da være leasingkostnader inkl forsikringer med videre og personalkostnader.

Dersom en velger å kjøpe inn minibusser istedenfor å lease, medfører det en høyere investeringskostnad, men noe lavere driftsutgifter.

Det er igangsatt et internt arbeid med å se nærmere på innretningen av transportordningen som vil avklare nødvendige detaljer, utfordringer og muligheter knyttet til etablering og drift av tjenesten.

- Ved reduksjon av private kjøp av avlastning og heldøgnsbemanning, foreslår rådmannen egen drift av tjenesten? Hvis så hva er investeringsbehovet ved dette for å etablere tjenesten? Om ikke er det et rent forslag til kutt i tjenesten?

Svar:

Kjøp av avlastningstjenester og mer langvarige heldøgnsstilbud, kan gjøres både av kapasitetshensyn, men også av hensyn til for eksempel tilgjengelig kompetanse.

Etablering av heldøgnsstilbud i egen regi er på kort sikt tiltenkt innenfor kommunens etablerte bygningsmasse. Det er behov for investeringer i nye boliger og boligkonsept, noe rådmannen kommer tilbake til.

Kostnadene ved å drifte avlastning i kommunal regi sett opp mot privat kjøpte avlastningstjenester må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Bredden i behovet for avlastning er stort, og i enkelte tilfeller vil avlastning fra nære slektninger være av stor betydning og ansees ikke som de store kostnadsdriverne. Oppgaven vil være å se på om de største privat kjøpte tjenestene på avlastning kan driftes billigere selv.

Kjøp av heldøgns bemannede boenheter i privat regi varierer fra 1,2 til 5,4 mill per år per bruker. Antall privat kjøp av disse tjenestene innenfor målgruppen er kraftig redusert i løpet av de siste årene og utgjør 0,04 % av alle tjenestemottakere innenfor målgruppen med behov for døgnbemannede boligtilbud.

Det er ikke forslag til kutt i tjenesten, men behov for at eksisterende tilbud må sees opp mot dagens kapasitet og muligheter innenfor området. Det kan også være at det er mer lønnsomt og fortsette noen av de allerede eksisterende private avlastningstilbudene vs det å åpne en ny enhet.

- Ved utvikling av nye boliger og boligkonsepter, hvilke investeringer må på plass for å realisere besparelsen på 2 800 000,-?

Svar:

Det er et stort spenn på tilpassede boliger med heldøgns bemanning i Drammen for målgruppen. Den store etterspørselen etter tilpassede boliger for målgruppen innenfor tjenestene tilsier at det er behov for flere boenheter med varierende grad av bistandsbehov. Når dette vurderes, så sees det samtidig på mulighetene for å kunne tilby eksisterende tjenestemottakere et tilbud som kan være mer tilpasset eller mer egnet enn dagens bolig. Noen av de eksisterende tilpassede boligene med bemanning gir ikke tilstrekkelig effektiv drift. Dette vil forutsette en mulig investering for boligbygging.

Boligkonsepter handler om å se på alternative boformer mellom det å bo hjemme hos sine pårørende vs en enhet med døgnbemanning. Dette henger også sammen med utviklingen av ambulante tjenester som er besvart under spørsmålet om dette.

Det må også vurderes om nyoppførte bygg som var ment til avlastning, burde bruksendres til omsorgsboliger. Dette vil medføre et endret tilsagn fra Husbanken (Tilsagn for en omsorgsbolig i 2017 (tall fra husbanken) var kr 1.415.000,- pr enhet. Plass for barnebolig/ barneavlastning på kr 1.730 000,- per. enhet.) Dette vil da være en investeringskostnad (se nærmere info om det nyoppførte bygget i avsnitt 3 i neste spm)

- Hva innebærer forslaget om omdisponering og utvikling av avlastningsenheter? Hvilke følger kan dette få for tjenesten?

Svar:

I etableringen av ny kommune er alle avlastningstjenestene og dag- og aktivitetssentrene lagt inn under en virksomhet. Dette gir muligheter til å kunne se på helheten av tjenestetilbudet og en større harmonisering av tjenestetilbudet er nødvendig. Drift av avlastningsenheter er kostnadskrevende. Brukernes funksjonsnivå og behov varierer, og behovet for ressurser/tjenester kan derfor ofte raskt endres i løpet av et år.

Utviklingene av avlastningsenheter må også sees i sammenheng med behovet for bolig og boligkonsept utvikling, samt opp mot det totale bilde på kjøp av privatavlastning i fra alle de 3 tidligere kommunene. Behovet for tilpassede boliger vs avlastning for de over 18 vet vi er ønskelig.

Lille Åsgata, bygg C, er et nyoppført bygg planlagt for barneavlastning. Første vurdering av å tilby all privat kjøpte avlastningstjenester i Svelvik-området utgjorde kun belegg for 50% døgn drift. Det jobbes derfor med å se på om det kan være mer hensiktsmessig å vurdere de tre enhetene som heldøgnsbemannede boenheter ut fra dagens meldte behov innenfor målgruppen. Denne bygningen brukes for øvrig i dag som en beredskapsboenhet ved utvikling av koronasituasjonen innenfor tjenesteområdet. I den forbindelse har vi fått utsatt fristen for å søke om utbetaling av støtten fra Husbanken. Dette gjør at vi nå kan vurdere om det er behov for en omgjøring av søknadene. Bakgrunnsmateriale og forslag til vurdering planlegges å legges frem i forbindelse med økonomiplanen.

- Hva innebærer utviklingen av ambulante tjenester?

Svar:

Utvikling av ambulante tjenester må sees på som et ledd i en større tjenesteutvikling. Harmonisering av ambulante tjenester pågår innenfor programområdet. Ulikheten består i både arbeidstidsordninger og tjenestetilbudet. Bakgrunnen for tiltak er å vurdere om flere av våre døgnbemannede enheter kan være en type satelittbase for andre som bor i nærheten. Dette er tjenesteutvikling og vi bør gjennomføre en god medvirkningsprosess for å komme fram til hvordan dette bør være.

Det økonomiske handlingsrommet vil kunne økes gjennom å kunne tilby en løsning der digitale løsninger og tilgang til tjenester ved behov i hjemmet tilbys til personer som ellers ville fått tjenestene i en døgnbemannet enhet. Dette er et utviklingsarbeid, men er forsøkt innenfor enkelte områder med god effekt.

Mulighetene som å samkjøre driften med andre programområder med tilsvarende ambulante tjenester vil også være et alternativ som programområdet ønsker å vurdere for å se på effekter av dette.

- Er etablering av digitale bookingløsninger og livsmestring via velferdsteknologi en del av digitalisering av tjenester? Hva er de nødvendige investeringsrammene? Er innsparingene et forsiktig estimat eller sannsynlig estimat? Er teknologien godt etablert eller er det nybrottsarbeid?

Svar:

Digitale bookingløsninger: Her er det ønskelig å legge til rette for en mulighet til å booke tjenester selv som tjenestemottakere eller pårørende. Dette vil skape større medvirkning og selvstendighet knyttet til når tjenestene ønskes gjennomført. Vi har i 2019 forsøkt oss på en pilot ved avlastningsenheten for de over 18 år. Her har vi hatt større utfordringer med å få tilpasset løsningen.

Kommunen har ikke fått videreført pilotløsningen i 2020 siden selskapet ønsker endringer i avtalen. Vi vurderer nå andre tekniske løsninger og ser mot andre kommuner. Gjerne en løsning som gir en samlet og større oversikt over valg muligheter innenfor flere tjenesteområder i kommunen. Hvis vi går inn for en løsning som er i et samarbeid med andre kommuner, vil investeringsbehov antatt bli lavere da vi vil kunne bruke egne kommunale IKT- ressurser til tilpasningene.

Innsparingene er et forsiktig estimat. Bakgrunnen er for at ikke hovedfokus skal bli å spare penger ved utvikling av velferdsteknologi. Det er ønskelig at fokuset er hvordan flere kan få muligheten til å bli mer selvhjulpne og kunne styre sin egen hverdag uten avhengighet til andre. Livsmestring via velferdsteknologi for barn og unge med funksjonsnedsettelse har vært et prosjekt med 6 andre kommuner og Helsedirektoratet. Prosjektet har gitt gevinster i form av økt selvstendighet, mestring og deltagelse, samt at teknologien har bidratt til økt trygghet for foreldrene. Her er det langsiktige økonomiske resultater som vil bli resultatet. Det vil være behov for investeringer for å kunne kjøpe inn digitalt utstyr til målgruppen, slik at det er raskt tilgjengelig ved vårt læringsverksted.

Både bookingløsning og livsmestring gjennom bruk av velferdsteknologi er nybrottsarbeid. Tjenesteområdet har samtidig fokus på å tilby eksisterende etablerte digitale løsninger som f.eks elektronisk medisindispensere eller KOMP pro i tilbudet i dag.

- Under P06 forslår rådmannen samordning av merkantile ressurser, hva innebærer dette?

Svar:

Ved å se på oppgaver som utføres parallellt i flere virksomheter i sammenheng, kan disse oppgavene løses mer rasjonelt og effektivt. Gjennom å se medarbeidere som har merkantile oppgaver samlet på tvers av virksomheter, kan det gjøres organisatoriske tilpasninger som samlet sett vil kunne gi en besparelse samtidig som nødvendige oppgaver fremdeles vil bli utført. Gjennom etablering av kommunens 1. linjetjeneste ved etableringen av den nye kommunen er mye av gevinstene på samordning av merkantile ressurser tatt ut. Men det vurderes at det kan hentes ut ytterligere besparelse gjennom samordning av ressursene som er organisert i P06

- Er innføring av velferdsteknologiske løsninger en del av digitalisering av tjenester? Hva er de nødvendige investeringsrammene? Er innsparingene et forsiktig estimat eller sannsynlig estimat? Er teknologien godt etablert eller er det nybrottsarbeid?

Svar:

Innføring av velferdsteknologiske løsninger er en del av dette arbeidet. Drammen kommune har ute en anskaffelse for kjøp av trygghetsskapende teknologi.

Anskaffelsen skal legge til rette for et enhetlig tjenestetilbud og høy kvalitet på trygghetsskapende teknologi i kommunen. Kommunen har som målsetting å øke bruk av trygghetsskapende teknologi. Tjenestene skal fremme trygghet, selvstendighet, mestring og aktivitet, samt utsette behovet for mer omfattende helsetjenester.

Anskaffelsen skal bidra til å forbedre tjenestetilbudet innenfor området og til at nye tjenester kan testes ut i kontrollerte former.

Det skal videre anskaffes en velferdsteknologisk plattform som håndterer de trygghetsskapende tjenestene, samt varsling ved institusjoner/boliger.

Kommunen har en fremtidsrettet og offensiv tilnærming til velferdsteknologi. Den legger vekt på å utvikle organisasjonen til å kunne ta i bruk trygghetsskapende tjenester og å realisere gevinster av disse. Bærekraft er en sentral del av kommunens prioriteringer og vektlegges derfor høyt i konkurransen.

- Under P07 foreslår rådmannen reduksjon av merkantile ressurser med 1,8 åv. Hvordan påvirker dette driften?

Svar:

Etter kommunesammenslåingen ser rådmannen at det er stordriftsfordeler innen rus- og psykiske helsetjenester. Tjenesten har gjort organisatoriske tilpasninger og har innført nye arbeidsmetoder.

Rådmannen mener derfor at en reduksjon på 1.8 årsverk innen merkantile ressurser ikke vil ha negative konsekvenser for driften.

- Rådmannen forslår dagsenterdrift omstilling, hvilke følger kan dette få for tjenesten?

Svar:

Dagsentrene brukes i stor grad som et møtested for relasjonsbygging og å ha noe å gå til. En betydelig del av lønnsbudsjettet innen tjenesteområdet benyttes til å drifte dagsentrene.

Etter rådmannens vurdering «inviterer» dagens dagsenterdrift i for stor grad til et passivt møtested. Ut fra hvem som besøker dagsentrene konstateres det også at tilbudet når en relativt smal målgruppe.

Omfanget av bruken av dagsenterdrift har, etter rådmannens vurdering, kommet som følge av at kommunen i for liten grad jobber med å få brukere inn i arbeidslivet igjen, samt har for lite tilbud innen meningsfulle aktiviteter dersom en bruker faller utenfor arbeidslivet på langvarig basis. Tjenesten tror en dreining av tjenestetilbudet vil redusere behov for dagsentertilbud slik det er i dag. Kommunen kan også ta en mer aktiv rolle i å samarbeide med frivillige og ideelle organisasjoner opprettholdelse av møtesteder hvis man velger å legge ned deler av dagsentertilbudene. Det er også aktuelt å se på muligheten til at kommunen bidrar til opprettelse av for eksempel flere selvhjelpsgrupper.

Rådmannen mener dette vil føre til et bedre tilbud for den enkelte, et tilbud som favner flere og en reduksjon av behov for bemanning.

- Velferdsteknologi og digitalisering i kommunen har ikke tallfestet innsparing, ser rådmannen for seg spesifikke prosjekter, er det etablert teknologi eller nybrotts arbeid?

Svar:

I forbindelse med kommunesammenslåingen, har det vært stor oppmerksomhet på å etablere en hensiktsmessig plattform for velferdsteknologi. Arbeidet inngår i IKT-prosjektet (også omtalt som A4.2). I tiden som kommer, vil en større anskaffelse bli fullført, og enkeltprosjekter vil komme i tillegg. Det er for tiden under vurdering å samle de ulike prosjektene i et overordnet program for implementering av trygghets- og mestringsskapende teknologi. Rådmannen har store forventninger til digitalisering som et kraftfullt virkemiddel for å møte behovet for omstilling innenfor helse- og omsorg, der demografiske endringer vil legge økt press på tjenestene i årene framover.

- Ved forslag om kompetanseheving i kommunen, er målsetningen større kapasitet i kommunen for reduksjon av innkjøpte konsulent tjenester? Innebærer dette i større grad kommunal drift av dagens kjøpte tjenester? Er dette vurdert innenfor samtlige fagfelt?

Svar:

Spørsmålet tolkes slik at «kompetanseheving» knytter seg til kompetanse om digitalisering, men rådmannen stiller seg selvsagt åpen for å presisere svaret inn mot eventuelle andre temaer som var påtenkt da spørsmålet ble skrevet. Vellykket digitalisering forutsetter at organisasjonen har en god evne til å foreslå, ta i bruk og utnytte mulighetene i som digitale løsninger gir. Det gjennomføres for tiden en digital modenhetsanalyse. Analysen skal brukes for å forstå bedre i hvilken grad organisasjonen er moden for å utnytte digitalisering på en god måte. På bakgrunn av analysen, vil det bli iverksatt opplæringsaktiviteter. Temaet vil inngå i Lederskolen, og det er nylig tatt i bruk e-læring innenfor digital samhandling og personvern. Den spesialistkompetansen som konsulenter på området ofte besitter, vil i liten grad bli erstattet av at kommunen øker den generelle kompetansen i organisasjonen. En positiv effekt på konsulentbruken, kan imidlertid være at konsulenter benyttes enda mer bevisst og målrettet enn i dag.

- Under P08 forslår rådmannen å redusere sosialhjelpsutgifter. Hvilke konkrete tiltak ser rådmannen for seg?

Svar:

Bystyret i tidligere Drammen kommune vedtok i møter den [28. mars](#) og [18. juni](#) i 2019 en tiltaksplan for å redusere sosialhjelpsutbetalingene. Innen utgangen av året viste resultatene en nedgang i utbetalingene. Det er et ønske å videreføre flere av disse tiltakene, hvor de mest sentrale er følgende:

- Etablering av en «beslutterordning». Tiltaket har to formål:
  - Bedre kontroll og lik praksis
  - Fange opp kompetansebehov blant medarbeidere, samt sikre deling av kompetanse og utvikling av faget
- Innføring av aktivitetsplikt for alle mottakere (også de over 30 år)
- Økt bruk av KVP
- Flere tiltak som har som formål at flere flyktninger kommer raskt i arbeid
- Iverksetting av tiltaket «Barna først» - hvor enslige forsørgere som mottar ytelser fra NAV skal få vurdert sitt eiepotensial og hjelp til å realisere boligkjøp (via startlån) dersom dette er mulig. Primært formål er å redusere bokostnader for familiene, men også å bedre levekårene

- Reduksjon av tomgangsleie, hva innebærer dette?

Svar:

Virksomheter (eks. Boligtjenesten, NAV, Rus og psykisk helse...) faktureres for tomgangsleie fra Drammen Eiendom for utleieboliger som er klare til utleie, men hvor boligen ikke er tildelt. Det er da ikke leietakere som kan faktureres for leien.

Årsakene til at boligen ikke er utleid er i hovedsak at ledig bolig ikke er egnet for de som skal/kan tildeles bolig. Det kan for eksempel være:

- at boligen er for liten (for eksempel kan en familie med flere barn ikke bli tildelt en ett-roms leilighet)
- at det er et bomiljø som ikke er egnet (for eksempel er et bomiljø som er preget av at andre leietakere er i aktiv rus ikke egnet for andre som ønsker å komme ut av rusavhengighet), eller
- at det er forsinkelser knyttet til bosetting av flyktninger (flyktninger bosettes i hovedsak i kommunale boliger og når en flykning kommer direkte fra flyktingleir kan det være utsettelse i planlagt reise)

Ved et tettere samarbeid om boligtildeling mellom Boligtjenesten og tjenestene som bistår vanskeligstilte på boligmarkedet (NAV, Rus- og psykisk helse, Tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne, Flyktingetjenesten, Barneverntjenesten), ønsker rådmannen å få til en bedre flyt i tildelingsprosessen og en reduksjon av tiden en bolig står tom mellom tildelinger.

- Hva ser rådmannen for seg ved samlokalisering av NAV. Hvordan vil dette påvirke tjenesten for innbyggerne kontra dagens tilbud?

Svar:

NAV Drammen har gjennom de siste par årene opplevd en kraftig nedgang i antall besøkende i mottak. Dette på grunn av at det er innført nye, digitale løsninger.

Erfaringer etter at de omfattende smitteverntiltakene i forbindelse med koronapandemien ble innført fra 12. mars, har også bekreftet at stadig færre har behov for å oppsøke NAV i mottaket. Flere har gitt tilbakemeldinger om stor tilfredshet med å slippe å oppsøke NAV fysisk.

Det er i dag tre fysiske NAV kontor; ett i Mjøndalen, ett på Strømsø og ett i Svelvik. Enkelte brukere har gitt tilbakemelding om at helst ikke vil besøke sitt «lokale» NAV kontor, da det kan oppleves som stigmatiserende. De opplever at det er bedre å oppsøke NAV sentralt i Drammen, hvis de ikke får løst sitt behov digitalt.

NAV Drammen er i fysisk kontakt med brukere på ulike kurs og aktiviteter på ulike steder i kommunen. NAV-veileder har mobilitetsløsning og det er en klar uttalt forventning om at veileder skal være mer ute der bruker, samarbeidspartnere og arbeidsgivere er, heller enn inn på NAV-kontoret.

Det er ved dette lagt til rette for at NAV sine medarbeidere skal være tilgjengelig med råd og veiledning for innbyggerne ved fysiske møter hvor lokalisering avtales med den enkelte, eller ved digital kommunikasjon.

Brukerne har blitt mer digitale, og NAV Drammen tilpasser sine tjenester til brukers behov. Brukere som fortsatt er lite mobile og digitale, kan hjelpes digitalt eller eventuelt oppsøkes der de er. Erfaring viser at dette fungerer bra.

- Under P11 har rådmannen effektivisert bort en stilling ved å samordne og strukturere skiltoppgaver. Er det noe vits? Og hvis det er det, hvorfor uteblir innsparingen i de påfølgende årene?

Svar:

Rådmannen forstår det slik at spørsmålet forholder seg til forslag i liste som ligger i vedlegg 2 til saken om økonomisk handlingsrom. Dette er et effektiviseringstiltak ble vurdert i en periode hvor det fremdeles ble arbeidet med å sy sammen og fordele arbeidsoppgavene mellom de ulike virksomhetene innen programområde 11.

Oppgaven er nå flyttet internt, fra virksomhet Parkering til virksomhet Samferdsel, vei og park, men det vurderes at en slik flytting kun innebærer omstrukturering, og ikke effektivisering/innsparing. Innsparingsmuligheten vurderes derfor ikke som reell nå, men tabelloversikten har dessverre ikke blitt oppdatert.

- Ved økning av parkeringsavgift på kantsteinsparkering og i parkeringshus viser rådmannen en mulig inntjening på 2 400 000,- er det i anslaget tatt høyde for mulig bortfall av betalende kunder?

Svar:

De 2,4 millionene i mulig økt inntjening er basert på en økning på 4 kr i indre soner og 2 kr i ytre soner. Erfaringsmessig gir ikke økninger i denne størrelsesorden noen avvisningseffekt av kunder.

- Ved innkreving av kostnadene for strøm ved lading av elbil, hvilke investeringskostnader er nødvendige for å gjennomføre dette, vil kostnaden reguleres ut fra prisen på strøm? Hvem følger opp dette?

Svar:

Kostnaden vil avhenge av hvilke løsning og system som velges, men det vil være snakk om begrensede kostnader. Et anslag kan være ca 50.000 kr. Det vil være naturlig at dette følges opp av virksomhet parkering på alle kommunale ladeplasser tilknyttet offentlig vei/parkering.

- Ved opprydding av gråsonerveier, hvilken prosjektkostnad vil følge av dette? Hvilket regulativ skal man eventuelt benytte seg av?

Svar:

En eventuell opprydding i gråsonerveier vil fremmes for politisk behandling for avklaring av kriterier før dette iverksettes. En slik opprydding i gråsonerveier er tenkt løst utelukkende med egne ressurser og etter samme mal som ble benyttet i tidligere Drammen i 2015 (sak 15/9936-1). Utgangspunktet er at gråsoneveiene er private veier, men dersom ett av kriteriene nedenfor er innfridd, skal veien tas opp som kommunal vei. Kriteriene var som følger:

- *Er gaten åpen for allmenn ferdsel og av allmenn interesse?*
- *Betjener veien mer enn 15stk. boenheter?*
- *Er veien adkomstvei til merket turvei, med biloppstillingsplass?*
- *Er veien benyttet som gjennomfartsåre for gående?*
- *Er veien viktig for kollektivtrafikk, herunder omkjøringsvei?*
- *Har veien tinglyste papirer som tilsier at denne skal være kommunal?*
- *Er det andre spesielle grunner som tilsier at veien bør være kommunal?*

Ansvar for veilys foreslås løst slik: Drammen kommune drifter anlegget frem til anlegget må rehabiliteres eller gaten rehabiliteres og luftnett legges i bakken. Da er det opp til oppsitterne om de vil etablere nytt veilys.

- Reduksjon av tilleggsbestilling fra inngåtte ramme og innkjøpsavtaler, er dette som følge av at kommunen ikke har behov for dette? Ønsker rådmannen å gjennomgå avtalene på nytt? Hvilke tjenester er det i disse tilfellene snakk om?

Svar:

Som det står i 1. tertialrapporten har programområdet fortsatt utfordringer i 2020 og har meldt om et udekket behov på kr 3,5 millioner kroner. I tillegg til er virksomhet Samferdsel, vei og park en krevende og sammensatt virksomhet hvor innkjøp av tjenester og utførelse av egendrift skal samordnes mest mulig effektivt. Vurderinger av hvilke tilleggsarbeider i inngåtte ramme- og innkjøpsavtaler som skal bestilles, vurderes fortløpende utfra budsjettrammer og kritiske behov i kommunen. Reduksjonen av tilleggsarbeider har ikke bakgrunn i lavere behov, men med dagens budsjettramme vil virksomheten måtte prioritere hardt hvilke tiltak som skal utføres. Lavere nivå på investeringer vil også medføre at større deler av driftsbudsjett må benyttes til midlertidig tiltak på kommunens anlegg. Noe tilleggsarbeider kan utføres av egne driftsstyrker istedenfor at de bestilles i

rammeavtaler, men dette vil totalt sett ikke medføre noe økt aktivitetsnivå, da andre oppgaver må nedprioriteres. Deler av driftsoppgavene henger også sammen med vær- og årstidsforhold. En snøfattig vinter gir oss noe handlingsrom til andre oppgaver, mens en varm sommer medfører kritisk behov både for renovasjon og drift av kommunens badeplasser og grøntområder. Oversikt over hvilke tjenester som nedprioriteres og eventuelle konsekvenser av dette er ikke avklart pr nå, men vil arbeides med fremover.

- Rådmannen legger i P13 til grunn mulig inntjening på 3 700 000 ved nytt gebyrregulativ. Er dette et anslag ut fra snittet i de tre gamle kommunene årlig, er det i anslaget tatt med muligheten for reduksjon som følge av Covid-19?

Svar:

Utgangspunktet for anslaget er budsjetterte gebyrinntekter for 2020, som igjen bygger på erfaring fra de tre tidligere kommunene. Så langt, har ikke Covid-19 i seg selv, hatt vesentlig innvirkning på saksbehandling og saksbehandlingstid, og dermed gebyrinntekter, innen Byggesak, Arealplan og Oppmåling.

- I P14 forslår rådmannen å ikke subsidiere rådhuskantinen. Er dette en ren subsidie av rådhus kantina sin drift og hvem treffer denne subsidieringen? Hva er den totale konsekvensen av kuttet, hvem påvirkes av dette?

Svar:

Det er i sak om økonomisk handlingsrom pekt på flere alternative strategier for å redusere kostnader i kommende økonomiplanperiode. Tema 2- Konkrete tiltak i programområdene - skisseres ulike muligheter for innsparing. Blant annet å ikke subsidiere kantinen i Rådhuset. Det er skissert en mulighet for innsparing med 1,6 millioner kroner fra 2021. Det er ikke foreslått i revidert budsjett 2020.

Subsidien gjelder betaling til Drammen Kjøkken for at prisene i kantinen er om lag 50% redusert for ansatte og politikere. Eventuelle kunder som kommer utenfra betaler full pris.

Et viktig argument for reduserte priser er å opprettholde en god aktivitet i kantinen. I kantinen er det utviklet et konsept der 5-7 brukere med nedsatt funksjonsevne kan få arbeidstrening. Konsekvensen dersom prisene økes, er at bruken av kantinen vil kunne bli redusert. Noe som vil kunne redusere grunnlaget for tilrettelagte arbeidsplasser, samtidig som effekten av en sosial arena og felleskap kan bli redusert. Ved siden av en eventuell effekt på de tilrettelagte arbeidsplassene, vil det først og fremst være ansatte i og på besøk i rådhuset samt politikere som påvirkes. Subsidieringen gjelder ikke mat i forbindelse med møter som belastes full pris. Men bortfall av subsidieringen vil kunne ha innvirkning på servicenivå og organisering av møteromsordningen. Rådmannen vurderer nærmere før det eventuelt foreslås konkrete tiltak i økonomiplanen

- Ved reduksjon av bemanning, rådgivere, økonomer og utviklingsressurser, vil dette påvirke kommunens evne til å yte tjenester og effektiv saksbehandling og eventuelle inntekter kommunen har som følge av dette? Er det følgekostnader av dette?

Svar:

En reduksjon i bemanning av nevnte grupper vil svekke kapasitet og mulighet for spisskompetanse, som vil føre til lengre saksbehandlingstid og redusert støtte for kommunens politikere, ledelse og virksomheter. Dette kan føre til opphopning av saker/oppgaver eller at de ikke blir fulgt opp eller utført på samme måte som i dag eller som man har vært vant til i de tidligere kommunene. Kommunens ambisjonsnivå mht. utvikling og endring må settes i forhold til hvilke ressurser som kan støtte opp om dette arbeidet.

Det er i begrenset grad budsjettert eksterne inntekter fra disse gruppene. Følgekostnader kan være større behov for innkjøp av eksterne konsulenttjenester

- Hvilken innsparing følger av reduksjon om man reduserer den kommunale partistøtten på 20%

Svar:

Partiene i Drammen kommune skal etter planen samlet motta kr 1.165.000 i kommunal partistøtte. En 20% reduksjon av dette vil gi besparelser på kr 233.000.

- Har rådmannen i sin oversikt over tiltakspunkter for økonomisk handlingsrom vurdert alle driftssektorer i kommunen eller er potensialet for innsparinger gjennom større grad av kommunal drift større? I såfall hvilke sektorer?

Svar:

Det er i sak om økonomisk handlingsrom pekt på flere alternative strategier for å redusere kostnader i kommende økonomiplanperiode. Tema 7 - Reduksjon i kjøpte døgntjenester innenfor helse, sosial og omsorg - omhandler kjøp av tjenester for kostnadstunge brukere innenfor helse, sosial og omsorg. Det er ikke vurdert innsparingspotensiale ved større grad av kommunal drift på andre driftsområder.

- Hvilke andre områder enn P13 er det kommunen henter inn gebyrer fra og hva er potensialet på disse feltene?

Svar:

Det er i sak om økonomisk handlingsrom pekt på flere alternative strategier for å redusere kostnader i kommende økonomiplanperiode.

I Tema 15 Økte betalingssetser og gebyrer er det redegjort for dette.

Oppsummeringen er at kommunen har om lag 780 millioner kroner i inntekter fra gebyrer, avgifter og egenbetalinger. Cirka 80 prosent av inntektene er regulert i selvkost eller av andre forskrifter/reguleringer. Inntekter som er påvirkbare utgjør om lag 150 millioner kroner. En økning på 10 prosent på dette grunnlaget vil bety 15 millioner kroner i økt inntekt. Som beskrevet i notatet er potensialet som er utredet per nå lavere enn dette (6-7 millioner kroner). Dersom det er aktuelt bør det utredes videre på de områdene som er pekt ut som mulig handlingsrom.

Dokumentet er sendt elektronisk uten underskrifter